

Aksel Møller: Det ærede medlem hr. Axel Kristensen var åbenbart meget utilfreds med næsten alle os, der har deltaget i denne diskussion. Jeg vil nu befitte mig på ikke at påkalde nogen utilfredshed hos det ærede medlem med de bemærkninger, jeg nu skal gøre. Jeg vil søge i så vidtstrækning som muligt at undgå at lægge enhver antydning af, at det ærede medlem muligvis engang igen kunne blive minister på dette område, ind i mine udtalelser.

Det ærede medlem siger nu, at det, der er det afgørende for ham, når han og hans parti ikke vil stemme for dette lovforslag, er, at han ikke har ansvaret for, at der sidder en socialistisk regering, skønt der er et liberalt flertal, og derfor har han heller ikke noget ansvar for denne lovgivning og behøver ikke at tage det. Men vi havde jo akkurat den samme situation i maj måned, da vareforsyningsloven sidst blev forlænget. Da gav det ærede medlem ikke partiet venstre det råd at holde sig udenfor, da tog det ærede medlem ikke den stilling, han nu indtager, under henvisning til, at vi havde socialistisk regering trods det, at der var et liberalt flertal i rigsdagen, og da var sårene dog friskere end i dag efter det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensens virksomhed ved regeringsdannelsen nogle måneder forud; dengang benyttede det ærede medlem ikke den politiske betragtning, han nu tager sin tilflugt til.

Nej, der må være sket noget andet siden. Der må hos det ærede medlem og hans parti være opstået et ønske om at komme fri af hele denne lovgivning, at kunne lade være med at tage medansvar for den administration, der herefter finder sted under denne lov. Det er i og for sig et standpunkt, som jeg anerkender. Jeg kan meget vel forstå, at vide kredse i den danske befolkning — og også i dette høje ting — meget, meget nødtigt vil have medansvar for den videre udvikling af denne lovgivning, især i alt fald forsåvidt angår dens administration. Men jeg må måske have lov til at gøre den principielle eller rettere politiske bemærkning, at det afgørende spørgsmål, det, som skiller os, er: på hvilken måde lykkes det os bedst udfra vore synspunkter at komme til at påvirke udviklingen i den retning vi ønsker? Jeg har ment, at dette sker bedst gennem forhandling.

Det ærede medlem reducerer de resultater, der er opnået af os, og siger, at de i og for sig ikke er noget værd. Jeg har sagt en hel del om dette i går til det ærede medlem, så jeg skal ikke sige ret meget mere om det nu. Det, der for mig er det

afgørende, når alle erkender, at en vareforsyningslov er nødvendig — og det ærede medlem har med udmærket begrundelse forklaret, hvorfor den er nødvendig — er, at det så måske, når den altså skal forlænges, dog vil være rimeligt at benytte den tid, for hvilken den forlænges, til at komme et skridt — og forhåbentlig et betydeligt skridt — videre frem imod de fælles mål, det ærede medlem og jeg har i denne sag.

Det ærede medlem sagde også, at jeg om den importfriliste, som ministeren nu har givet tilsagn om, havde erklæret, at den måtte man senere i vareforsyningsudvalget gøre noget værd. Det har jeg ikke sagt. Jeg har sagt, at denne importfriliste måtte det blive rigsdagens vareforsyningsudvalgs opgave at gøre noget større. (*Axel Kristensen:* Nå, ja ja!). Ja, men det gør en forskel, en meget betydelig forskel. Jeg betragter en friliste som denne som værende noget værd. Jeg har ikke set, at det ærede medlem med sin politik har kunnet fremkalde en friliste af dette omfang. Det er jo en politiks resultater, der skal dømme den, og jeg synes i og for sig, vi kan godt være tilfredse med, at vi dog har kunnet nå nogle resultater, medens et afgørende politisk parti her på rigsdagen har stillet sig udenfor.

Det hændte i går, at en af det ærede medlems partifæller, det ærede medlem hr. Anker Lau, ville forringe tilsagnet om importfrilisten ved at antyde, at der i betænkningen kun lå nogle halve løfter om, at nu skulle man se o. s. v., o. s. v. Jeg er overbevist om, at den højtærede handelsminister vil være enig med mig i, at der ligger et bestemt tilsagn om, at hvis der ikke bliver krig eller sker noget tilsvarende forfærdeligt på denne jord, så kommer denne friliste — derom skulle der nødtigt herske nogen som helst tvivl.

Man har om det forslag om nedsættelse af en kommission, som betænkningen indeholder, gjort nogle bemærkninger af principiel karakter, som jeg gerne vil have lov til at svare på.

Det ærede medlem hr. Bjørner sagde, at rigsdagen ikke måtte gøre noget forsøg på at skubbe ansvaret fra sig. Jeg er ganske enig med det ærede medlem. Ansvar er rigsdagens. Men dette forslag, nedsættelsen af denne kommission og dens arbejde, betyder heller ikke, at rigsdagen skubber ansvaret fra sig. Til syvende og sidst bliver det dette hus, der skal dømme om, hvorvidt det vil gøre brug af kommissionsresultaterne helt eller delvis eller måske slet ikke. Ansvar er stadig både det ærede medlem hr. Bjørners og mit.